

Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian lisäkoulutus Valviran laillistamille perhepsykoterapeuteille (35 op)

Kuvaus	Koulutus on suunniteltu Valviran laillistamille perhepsykoterapeuteille lisäkoulutukseksi varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiasta.
Järjestäjä	Varsinais-Suomen Lääkäripalvelu Oy.
Paikka	Turku-Helsinki-Espoo
Aika	8/2020-5/2022 Seminaarit (15 kertaa) pidetään torstaisin klo 10-16, joka toinen kerta Turussa ja joka toinen Helsingissä tai Espoossa, syksyllä 2020: 20.8. (TKU), 24.9. (HKI), 19.11. (TKU) ja 10.12. (HKI). Nämä koronan vuoksi todennäköisesti etänä/Zoomilla. Työnohjaukset pienryhmissä (16 x 3h) ovat joko seminaaripäivää edeltävänä tai seminaaripäivän jälkeisenä päivänä (keskiviikko tai perjantai, 2. seminaaripäivästä lähtien) Espoossa ja Turussa. Työnohjausryhmät/työnohjaaja ja vuosien 2021-2022 seminaarien ja työnohjausten päivämäärät vahvistuvat myöhemmin.
Kohderyhmä	Valviran laillistamat perhepsykoterapeutit. Tämä lisäkoulutus voidaan rekisteröidä Kelassa perhepsykoterapeutin koulutustietoihin. Tällöin perheterapeutti voi käyttää varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiaa perheterapiaa asiakkaalle antaessaan (Kelan kuntoutuspsykoterapia).
Tavoite	Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapia on Valviran vuonna 2010 hyväksymä oma psykoterapiamuotonsa/menetelmänsä Suomessa. 4-vuotisia varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapeuttikoulutuksia (75 op) järjestävät yhteistyössä Helsingin yliopisto ja Varsinais-Suomen Lääkäripalvelu Oy. Tämän 2-vuotisen perhepsykoterapeuteille suunnitellun lisäkoulutuksen (35 op) tavoitteena on antaa koulutuksen käyneille perheterapeuteille varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiasta riittävät teoreettiset tiedot ja kliiniset taidot, jotta he voivat käyttää varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiaa perheterapiaa antaessaan. Erittymisen tärkeänä tässä koulutuksessa pidetään psykoterapiatyön työnohjausta ja sitä onkin haluttu painottaa, jotta teorian tiedon siirtäminen käytännön psykoterapiatyön välineiksi toteutuisi mahdollisimman hyvin. Koulutukseen liittyy tärkeänä osana myös opiskelijan omaan varhaiseen perhetaustaan palaaminen, koska hoidoissa kohdataan näissä elämänvaiheissa olevia perheitä.

Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiaa toteutetaan raskaana olevien ja alle 3-vuotiaiden pikkulasten perheissä, erilaisissa joko vauvaan tai vanhempiin liittyvissä vuorovaikutusriskin tai -ongelmien tilanteissa. Fokuksessa on varhainen vanhemmuus ja vauvan ja vanhemman suhde. Vuorovaikutushuoli voi liittyä vanhemman stressiin, vaikeaan elämäntilanteeseen, mielenterveysongelmiin tai trauma- ja menetyskokemuksiin. Vauvalla puolestaan voi olla itkuisuutta, nukkumisen tai syömisen pulmia, aistisäätelyn ongelmia tai mieliala- tai kontaktivaikeutta. Vauva saattaa myös olla keskonen, sairas tai vammaisen. Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiassa vanhempi voi tiedostaa ja uudella tavalla tavoittaa ja ymmärtää omaa varhaista hoivakokemustaan ja sen merkityksiä: erityisesti sitä, miten varhaisen hoivan puutteet ja vaikeat vuorovaikutuskokemukset, esim. emotionaalinen etäisyys, vaille jääminen ja kaltoinkohtelu, haittaavat yhteyden ja suhteen rakentumista oman vauvan tai pikkulapsen kanssa.

Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapia aloitetaan usein jo raskausaikana. Intensiivinen ja suhteellisen lyhytkestoinen vuorovaikutuspsykoterapia räätälöidään aina tarpeenmukaisesti kullekin perheelle sopivaksi ja mahdolliseksi. Hoitoon osallistuu tavallisesti vauva ja äiti, mutta usein myös toinen vanhempi on mukana ainakin osalla hoitotapaamisista. Psykoterapia tapahtuu vauvan synnyttyä yleensä kotihoitokäynneillä. Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiaa voidaan toteuttaa myös ryhmämuotoisesti. Verkostokeskeinen työskentely on välttämätöntä vauva- ja pikkulapsiperheiden auttamisessa.

Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapeutteja toimii julkisissa palveluissa esim. perheneuvoloiden terapeuttisen vauvaperhetyön tiimeissä ja pikkulapsipsykiatrian yksiköissä, yksityisinä ammatinharjoittajina ja järjestöissä.

Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiaa voi saada kelan kuntoutuspsykoterapiana (perheterapia) vanhemman mielenterveyshäiriön vuoksi. Sitä järjestetään yhä enemmän myös psykiatrisen erikoissairaanhoidon ja kuntien **ostopalvelopsykoterapiana.**

Kouluttajat ja koulutustyönohjaajat

Elina Savonlahti, LL, lastenpsykiatrian erikoislääkäri, varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian ja perhepsykoterapian kouluttajapsykoterapeutti (VET).

Mirja Sarkkinen, PsL, psykoterapian erikoispsykologi, varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian kouluttajapsykoterapeutti (VET) ja integrointiin psykoterapeutti.

Koulutuksen laajuus**35 op**

Koulutuksen eri osa-alueiden opintopistemäärät on laskettu psykoterapeuttikoulutusten opintopistekertoimin.

Sisältö

Teoriaseminaareissa ja koulutustyönohjauksissa käsitellään seuraavia varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian teemoja ja sisältöjä:

- Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian erityisyys ja taustateoriat.
- Raskausajan psykologinen merkitys ja vuorovaikutuspsykoterapia.
- Varhainen äitiys, isyys, triadi, sisaruussuhteet ja perhe.
- Vauvan itsekokemuksen ja vuorovaikutussuhteiden kehitys.
- Varhaisen vuorovaikutuksen ongelmien arviointi.
- Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapia vauva- ja pikkulapsivaiheessa:
 - vanhempaan ja vauvaan fokusoituvat vuorovaikutusongelmat
 - varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian prosessi, tekniikat, vaikuttamisen väylät (mielikuvat, vuorovaikutuskäyttäytyminen, terapeutin kontakti vauvaan, vauva-vanhemmat -triadin ja perheen kanssa työskentely) ja verkostoyhteistyö.
- Vauvaperheen pariterapia.
- Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian integrointi perheterapeutin työhön ja identiteettiin.

Suoritustapa

Teoriaopinnot, 15 op

Lähiopetus/seminaaripäivät, 15 op (15 x 8h) koostuvat teoriaopetuksesta, harjoituksista ja vertaisryhmätyöskentelystä. Kuhunkin teoriapäivään luetaan teemaan liittyvää kirjallisuutta. Lisäksi päiviin valmistaudutaan tekemällä kirjallisia varhaisen vuorovaikutuksen hoitoon liittyviä ennako- ja välitehtäviä. Vertaisryhmässä opiskelijat refleктоivat teoriaopintoja, luettua kirjallisuutta ja ajatuksia ja kokemuksia psykoterapeuttisesta vauvaperhetyöstä. Opiskelija pitää lisäksi jokaisesta teoriaseminaarista oppimispäiväkirjaa. Molemmat kouluttajat ovat pääosin mukana seminaaripäivissä. Niistä 8 pidetään Turussa ja 7 Helsingissä.

Koulutuspsykoterapiat ja niiden työnohjaus, 5 op

Koulutuksen aikana tulee tehdä vähintään 100h raportoitua psykoterapeuttista työtä raskaana olevien ja vauva- tai pikkulapsiperheiden kanssa. Koulutuspsykoterapiaperheitä tulee olla vähintään 2: 1 raskauden aikana ja 1 vauvan syntymän jälkeen alkanut hoito. Hoitokäyntien tulee olla kertaviikkoisia. Koulutustyönohjaukset toteutuvat pienryhmissä Espoossa ja Turussa, yht. 48h (16 x 3h). Koulutustyönohjauksiin tuodaan myös videoita psykoterapiasessioista.

Perhetaustatyöskentely, 5 op

Koulutukseen kuuluu perhetaustatyöskentelyn prosessi, missä opiskelija tutkii ohjatusti omaa varhaista lähtöperhehistoriaansa ja sen merkityksiä varhaisen sukupuun ja perhemuovailun avulla, yht. 16h. Perhetaustatyöskentelyyn kuuluu koulutusprosessin aikana myös kirjallisia välitehtäviä.

Osaamisen näyttö, 5 op

Osaamisen näyttö koostuu koulutuspsykoterapiaperheiden tapausjäsennyksistä, koulutustyönohjattujen psykoterapiaprosessien kirjallisista yhteenvedoista ja kahden psykoterapiatyöskentelyprosessin videokoosteesta.

Opinnäytetyö, 5 op

Koulutuksen lopulla tehdään kirjallinen opinnäyte varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian integroinnista perheterapeutin työhön ja identiteettiin. Opiskelijat ja kouluttajat refleктоivat opinnäytetöitä ja koulutusprosessia yhdessä koulutuksen päätösseminaarissa.

Seminaariohjelma 15 seminaaripäivää, ajalla 8/2020-5/2022, 8 päivää Turussa, 7 Helsingissä

Syksy 2020

1. Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian erityisyys, taustateoriat ja äitiystilan hoidollinen merkitys.
2. Raskausajan vuorovaikutusprosessi, -riskit ja -psykoterapia. Kohtuvauvan ja vanhemman suhteen tukeminen.
3. Äidiksi ja isäksi – varhaisen vanhemmuuden identiteetin rakentuminen. Vanhemman oman varhaisen hoiva- tai traumahistorian aktivoituminen ja työstäminen raskausaikana. Dyadista triadiksi, parista perheeksi. Madonnakonstellaatio ja varhaiset sisaruussuhteet.
4. Vauvan itsekokemuksen ja vuorovaikutussuhteiden kehitys.

Kevät 2021

5. Varhaisen vuorovaikutuksen riskien ja ongelmien arviointi: vapaa havainnointi, videoarviointi ja haastattelumenetelmät.
6. Vauva- ja pikkulapsivaiheen vuorovaikutuspsykoterapian puitteet, prosessi ja tekniikat.
7. Vanhempaan fokusoituvat vuorovaikutusongelmat I: Menetykokemukset.
8. Vanhempaan fokusoituvat vuorovaikutusongelmat II: Masennus ja ahdistuneisuus.

Syksy 2021

9. Vanhempaan fokusoituvat vuorovaikutusongelmat III: Traumatisoitunut vanhemmuus ja vaikeat mielenterveyshäiriöt.
10. Vauvaan fokusoituvat vuorovaikutusongelmat: Vauvan keskosuus, sairaus tai vammaisuus; vauvan syömisongelmat, vauvan itkuisuus-, uni- ja aistipulmat sekä vauvan depressio ja kontaktivaikeus.
11. Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian vaikuttamisen väylät I: Mielikuvien kautta hoito (sukupolvelta toiselle varhaisessa hoivassa siirtyvien haitallisten vuorovaikutusmallien työstäminen).
12. Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian vaikuttamisen väylät II-III: Vauva-vanhempi -vuorovaikutuskäyttäytymisen kautta hoito. Terapeuttinen kontakti vauvaan.

Kevät 2022

13. Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian vaikuttamisen väylät IV: Vauva-äiti-isä -triadin kanssa työskentely. Perheterapeuttinen ja systeeminen näkökulma varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapiaan. Verkostotyö psykoterapeuttisessa vauvaperhetyössä.
14. Vauvaperheen parisuhteen hoito.
15. Koulutuksen päätösseminaari: Varhaisen vuorovaikutuksen psykoterapian integrointi perhepsykoterapeutin työhön ja identiteettiin.

Hakeminen

Koulutukseen valitaan 16 opiskelijaa.

Valinta koostuu kolmesta osasta:

- Hakulomake
- Essee/itsereflektiotehtävä: ”Omaelämäkertani varhaisen vuorovaikutuksen näkökulmasta” (max 3 sivua)
- Tarvittaessa tietojen ja soveltuvuuden tarkistaminen puhelin- tai skype-haastattelulla.

Valintakriteereissä painotetaan seuraavia asioita:

- Tarkoituksenmukainen ja sopiva koulutus- ja työkokemus.
- Motivaatio ja soveltuvuus psykoterapeuttiseen vauvaperhetyöhön.
- Mahdollisuus itsenäiseen ja mutkattomaan potilashankintaan. Opiskelijalla täytyy olla koulutuksen aikana mahdollisuus työskennellä psykoterapeuttisesti raskaana olevien sekä vauva- ja pikkulapsiperheiden kanssa.
- Valmius itseohjautuvaan ja vastuulliseen aikuisopiskeluun, kirjallisuuden osalta riittävästi myös englanniksi.
- Mahdollisuus sitoutua ilmoitettujen opiskeluaikataulujen mukaisesti teoriaseminaareihin ja koulutustyönohjauksiin.
- Kyky toimia opiskelijaryhmässä myönteisesti ja toiset huomioiden.

Hakulomake ja varhainen omaelämäkerta lähetetään molemmille kouluttajille 18.6.2020 mennessä:

Elina Savonlahti, os. Tuureporinkatu 13 B 38, 20100 Turku

Mirja Sarkkinen, os. Kirkkojärventie 10 A 12, 02770 Espoo

Valinnoista ilmoitetaan kaikille hakijoille sähköpostitse 25.6.2020 mennessä.

Peruutusehdot

Opiskelijavalinta tehdään hakuajan päätyttyä ja tämän jälkeen koulutukseen **valituilta pyydetään kirjallisesti sitovat vahvistukset** opiskelupaikan vastaanottamisesta (**30.6.2020 mennessä**). Opiskelupaikan vastaanottamisen vahvistettuaan osallistumista ei voi peruuttaa maksutta muista kuin force major -syistä (esim. oma tai läheisen vakava sairastuminen).

Todistuskopiot

Opiskelija postittaa Elina Savonlahdelle koulutuspaikan vastaanotettuaan kopiot seuraavista todistuksista:

- todistus perusopinnoista/tutkinnosta
- todistus perhepsykoterapiakoulutuksesta
- todistus Teo:n tai Valviran hyväksynnästä toimia psykoterapeuttina
- mahd. todistus Kela-pätevyydestä perhepsykoterapiaan

Poissaolojen korvaaminen

Koulutuksessa edellytetään täyttä läsnäoloa teoriaseminaareissa, perhetaustatyöskentelyssä ja työnohjauksissa. Sairastamis- tai muissa pakottavissa poissaolotapauksissa opiskelijan on korvattava menetetty kerta erikseen sovittavalla lisätehtävällä tai omakustanteisella lisätyönohjauksella.

Hinta**Teoriaseminaarit, osaamisen näyttö ja opinnäyte:**

3975€ + 954€ (alv 24%), yht. 4929€

Perhetaustatyöskentely: 500€ + 120€ (alv 24%), yht. 620€

Pienryhmätyönohjaus: 48h, a70€, yht. 3360€

Maksut 4:ssä erässä lukukausien alussa, eräpäivät 15.1. ja 15.8.

Hakulomake (pyydetävä erikseen) ja lisätiedot:

Elina Savonlahti, elina.savonlahti@netti.fi, puh. 040-515 3966

Mirja Sarkkinen, mirja.sarkkinen@outlook.com, puh. 040-84 23456

Oikeus muutokseen

Varataan oikeus koulutusohjelman sisällön ja aikataulujen muutokseen.